

HRVATSKI SABOR

KLASA: 013-03/15-01/02
URBROJ: 65-15-02

Zagreb, 4. ožujka 2015.

P.Z. br. 807

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika Hrvatskih laburista - Stranke rada, aktom od 3. ožujka 2015. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Dragutina Lesara, Nansi Tireli, Mladena Novaka i Zlatka Tušaka, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

P.Z. br. 807

HRVATSKI SABOR

KLUB ZASTUPNIKA

Hrvatskih laburista – Stranke rada

Zagreb, 03. ožujka 2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 03-03-2015			
Klasifikacijska oznaka:		Org. jed.	
013-03/15-01/02		65	
Uredžbeni broj:		Pril.	Vrij.
6532-15-15-01		A	

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora, podnosimo **Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.**

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će u ime predlagatelja zastupnici Dragutin Lesar, Nansi Tireli, Mladen Novak i Zlatko Tušak.

Predsjednik

Dragutin Lesar

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda RH).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe uređeno je financiranje redovitih političkih aktivnosti, kao i financiranje aktivnosti vezanih uz izbornu promidžbu, a primjenjuje se na političke stranke, nezavisne zastupnike, nezavisne članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, liste grupe birača i kandidata. Ovaj zakon stupio je na snagu u ožujku 2011. godine, dok je prije toga ista materija bila uređena Zakonom o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (NN 1/07).

Primjenom ova dva zakona, sredstva u državnom proračunu za financiranje redovnih političkih aktivnosti, za period od 2007. do 2015. godine bila su sljedeća:

Državni proračun za godinu:	Sredstva za financiranje političkih stranaka (u milijunima kuna):
2015.	55,0
2014.	50,2
2013.	50,2
2012.	50,2
2011.	58,9
2010.	64,6
2009.	60,5
2008.	53,7
2007.	49,2

Podaci: Državni proračuni za godine 2007. do 2015.

Prema važećoj odredbi članka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, sredstva namijenjena redovitom financiranju političkih stranaka i nezavisnih zastupnika računaju se u postotku od 0.05% od ostvarenih rashoda poslovanja iz prethodno objavljenog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna. Prethodno objavljeno izvješće kod određivanja sredstava za 2015. godinu bio je Izvještaj o izvršenju Državnog proračuna za 2013. godinu. Osnovica za izračun iznosa namijenjenog financiranju političkih aktivnosti je stavka Rashodi poslovanja, koja iznosi 123.505.882.577,35 kuna. Primjenom zakonskih pravila, iznos od 0,05% od navedenog iznosa rashoda iznosio bi 61.752.941 kuna. U državnom proračunu za 2015. godinu, sredstva namijenjena financiranju političkih stranaka određena su u umanjenom iznosu od 55 milijuna kuna. Ovakva praksa pokazuje da se i odredbe važećeg Zakona trebaju prilagoditi sadašnjem gospodarskom trenutku.

Dodatno valja istaknuti da sadašnje rješenje za određivanje visine sredstava koja će iz državnog proračuna biti dodijeljena za redovno financiranje političkih aktivnosti, po našoj procjeni, u sebi sadrži nelogičnost koju bi bilo nužno ispraviti. Naime, člankom 3. Zakona propisano je da se sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske, u iznosu od 0,05% ostvarenih **rashoda** poslovanja iz prethodno objavljenog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna. Time visinu sredstava za financiranje političkih aktera vežemo uz visinu rashoda, pa primjerice po tom rješenju – što više sredstava država utroši na otplatu kredita, financiranje mirovina, vraćanje kamata i dr., to su veća i sredstva namijenjena političkim strankama čije se aktivnosti financiraju iz državnog proračuna. Po našem mišljenju, ispravno rješenje bilo bi visinu sredstava za financiranje političkih aktivnosti staviti u zavisnost s **prihodima** državnog proračuna.

Naime, rashodi u državnom proračunu ne mogu biti osnovica za dodjelu sredstava političkim strankama, iz razloga što se u rashodovnoj strani nalazi čitav niz različitih rashodnih stavaka (mirovine, subvencije, pomoći, donacije, rashodi za nabavu nefinancijske imovine, financijski rashodi po osnovu otplate kredita i kamata i dr.). Osnovica za dodjelu sredstava političkim strankama mogu biti samo prihodi državnog proračuna, i to ne svi prihodi (u koje se npr. ubrajaju i doprinosi za mirovinsko osiguranje, pomoći iz Europske unije za projekte koji se sufinanciraju sredstvima iz EU i dr.), već samo **porezni prihodi**.

Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlažu dvije glavne promjene pri određivanju iznosa sredstava za financiranje političkih stranaka: prva je da se sredstva za redovito financiranje političkih aktivnosti više ne određuju u odnosu na ostvarene rashode proračuna već njegove prihode, a druga je da se kao relevantna vrijednost uzimaju planirani porezni prihodi proračuna za godinu za koju se određuje iznos financiranja, jer je on s obzirom na dinamičnost gospodarskih, a time i prihodovnih kretanja, u jasnijem i logičnijem odnosu sa visinom sredstava za ovu namjenu za tekuću godinu. **Primjenom predloženog postotka od 0,07% od planiranih poreznih prihoda u državnom proračunu za 2015. godinu (64.000.910.285,00 kuna), dobio bi se iznos od približno 45 milijuna kuna, a iznos za financiranje političkih stranaka smanjivao bi se ili povećavao smanjenjem ili povećanjem planiranih poreznih prihoda, što smatramo boljim i realnijim rješenjem od postojećeg. Iznos sredstava namijenjenih financiranju redovnih političkih aktivnosti ograničava se na iznos od 50 milijuna kuna godišnje.**

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu, već se očekuju uštede od minimalno 5 milijuna kuna godišnje.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE PROMIDŽBE

Članak 1.

U Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (NN 24/11, 61/11, 27/13, 2/14 – odluka Ustavnog suda RH), u članku 3. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u iznosu od 0,07% planiranih poreznih prihoda poslovanja u državnom proračunu za tu godinu, do maksimalnog iznosa od 50 milijuna kuna godišnje.“

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom unosi se izmjena u odnosu na dosadašnje rješenje – umjesto rashoda, kao mjerilo za utvrđivanje iznosa financiranja političkih stranaka uzima se 0,07% od planiranih poreznih prihoda u državnom proračunu za tu godinu, do maksimalno 50 milijuna kuna godišnje.

Uz članak 2.

Propisuje se stupanje na snagu ovog zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 3.

(1) Sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u iznosu od 0,05% ostvarenih rashoda poslovanja iz prethodno objavljenog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna.

(2) Sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s lista grupe birača, iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dužna je osigurati jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u iznosu koji se određuje u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za svaku godinu za koju se proračun donosi.